

“El català a Santa Coloma està millor que als anys 80, però queda molt camí”

Pilar López Martínez, directora de l'Heura, ha viscut en primera persona gran part dels 30 anys de funcionament del Centre de Normalització Lingüística de Santa Coloma, on han après català més de 30.000 alumnes en les darreres tres dècades, fomentant la igualtat d'oportunitats i coneixements i sent testimoni del procés de transformació poblacional que ha viscut la ciutat. Fa 30 anys no hi havia estrangers a l'Heura. Avui en canvi es fan programes específics per a ciutadans d'origen xinès.

per Xavi Chica

La Pilar va arribar a Santa Coloma de molt petita, amb només 3 anys. La seva família venia d'un poble valencià, Alcúdia de Crespins, i es va instal·lar en una casa al que ara són els jardins Ernest Lluch, a la zona del cementiri vell. Va viure a la nostra ciutat des de 1962 fins a 1972, primer a la citada casa i després a tocar de la Font del Drapet, dalt de tot de Singuerlin. Recorda molt bé com era la Santa Coloma d'aleshores i com és l'actual. I fa un breu sospir comparant-les. “Tinc molt present el record de quan era petita i aquí no

hi havia serveis, ni transports... Jo anava a l'escola de les monges, de la Sagrada Família, i la comunitat la vaig fer amb el mossèn Salvador Cabré. Tot ha canviat moltíssim”. Va marxar a viure a Barcelona el 1972, i 25 anys més tard, el 1997, va assumir per primer cop la direcció de l'Heura, un dels 22 centres de normalització lingüística de Catalunya i que s'havia constituït uns anys enrere.

“El català a Santa Coloma està millor del que estava als anys 80 i 90 si comparem les competències lingüístiques d'avui dia amb les d'aquella època, on els índexs eren molt baixos. Malgrat l'arribada d'un contingent important de gent d'altres països, hi ha dades que hem pogut mi-

llorar, hi ha una progressió. Però ens queda un camí molt llarg per recórrer fins que podem dir que la llengua es troba en una bona situació”, explica la Pilar.

Des que es va posar en marxa l'Heura fins a l'actualitat, més de 30.000 alumnes han après català a les seves aules amb una evolució del perfil d'estudiant que reflecteix l'evolució de la ciutat. “Quan vam començar els cursos de català a Santa Coloma, la majoria de persones adultes eren persones de Catalunya i de la resta de l'Estat espanyol. A partir de 2003 i 2004, amb l'augment de la immigració de persones novvingudes, es

produeix un increment molt important dels cursos dirigits a persones d'arreu del món, i es posen en marxa plans d'acolliment lingüístic adaptats a elles”. Segons les dades de 2019, el 83 per cent dels alumnes van ser d'origen estranger, destacant la població d'origen marroquí (14 per cent), hondureny (10 per cent), xinès (8 per cent), colombià (7 per cent) i peruà (6 per cent).

“Un contingent molt important d'aquestes persones fan els cursos perquè estan regularitzant la seva situació i la seva documentació. Per fer-ho, hi ha una sèrie de requisits, i entre ells està el coneixement del castellà i del català”, exposa la directora.

El col·lectiu que té més dificultats per apren-

dre català és el de les persones xineses. “Altres nacionalitats parlen castellà, anglès o francès, i això és una base per comunicar-nos, no hi ha tanta distància lingüística. Els xinesos, en canvi, són més monolingües. Per entendre-ho, jo faria el mateix símil però al revés: intenta tu aprendre xinès”. Per aquest motiu, el 2007 es va posar en marxa el Pla Yingxin perquè els ciutadans xinesos de Santa Coloma puguin fer els primers intercanvis de comunicació en català i tinguin les eines bàsiques de coneixement de l'entorn. Més de 1.650 persones han assistit als seus cursos.

Però és difícil dominar una llengua si no la pots emprar més enllà de classe. “Una de les coses que ens diuen molts alumnes d'origen estranger és que la gent, en veure'ls, no els parlen mai en català. Per això tenim un programa de voluntariat per fer pràctiques i l'ajut dels establiments col·laboradors de l'Heura, que tenen un distintiu al seu local i que es comprometen a atendre'ls en català”. Aquests i altres vincles, com els que hi ha amb l'Agrupació del Comerç i la Indústria, la Xarxa de Valors, els serveis de convivència o entitats dels barris i amb diversos esdeveniments i fires són llavors que planta l'Heura per aconseguir que el català s'emperi més al carrer. “Tota activitat que podem fer amb algú altre de la ciutat, no la fem sols”, afegeix. ■

Pilar López, amb el cartell del 30è aniversari del CNL l'Heura.

Andreu Fernández